

Asia C-461/19

Tiivistelmä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohtaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä

Jättämispäivä:

26.6.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Kúria (ylin tuomioistuin, Unkari)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

2.5.2019

Vastaaja ensimmäisessä oikeusasteessa ja valittaja muutoksenhaussa:

Emberi Erőforrások Minisztériuma (henkilöresursseista vastaava ministeriö, Unkari)

Kantaja ensimmäisessä oikeusasteessa ja vastaaja muutoksenhaussa:

Szent Borbála Kórház

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaaminen – Julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön rikkominen tavalla, joka merkitsee samalla sopimusrikkomusta – Siviilituomioistuimen toimivalta tutkia tukisopimusta koskeva sopimusrikkomus ja todeta samalla julkisen hankinnan sääntöjenvastaisuus

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

Pääasian kohteena olevassa riita-asiassa on yhtäältä ratkaistava, onko elimillä, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan tukisopimuksella syntyneeseen oikeussuhteeseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet, toimivalta tutkia välittömästi mitä tahansa sääntöjen rikkomista, josta aiheutuu vahinkoa Euroopan unionin talousarvioon liittyville taloudellisille eduille, ja ovatko ne tässä tapauksessa velvollisia soveltamaan rahoitusoikaisua.

Toisaalta ennakkoratkaisupyyntö liittyy siihen, onko siinä tapauksessa, että tukisopimuksella syntyneessä oikeussuhteessa havaitaan sääntöjenvastaisuus, joka merkitsee julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön jonkin säännöksen rikkomista ja tarkoittaa kyseisen sopimuksen rikkomista, sovellettava Unkarin kansallista lainsäädäntöä, joka koskee julkisiin hankintasopimuksiin liittyviä vaatimuksia, mikä edellyttää mahdollisuutta esittää siviilioikeudellisia vaatimuksia, jotka perustuvat julkisista hankinnoista annetun lain rikkomiseen, jonka osalta eri elin, Közbeszerzési Döntőbizottság (julkisten hankintojen välityslautakunta, Unkari; jäljempänä välityslautakunta) tai tuomioistuin – joka tutkii välityslautakunnan ratkaisun tuomioistuinvalvonnan yhteydessä – toteaa päätöksessään lopullisesti tällaisen rikkomisen olemassaolon; ennakkoratkaisupyyntö koskee myös sitä, onko tuomioistuin, joka tutkii siviilioikeudelliset vaatimukset, toimivaltainen arvioimaan julkisen hankintojen sääntöjenvastaisuutta tutkiessaan sopimusrikkomusta, jos menettelyä ei ole pantu vireille kyseisessä välityslautakunnassa.

Ennakkoratkaisupyyntöön oikeudellinen perusta on SEUT 267 artikla.

Ennakkoratkaisukysymykset

1 Ovatko jäsenvaltioiden viranomaiset ja välityslautakunnat, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan sääntöjenvastaisuuden ensimmäisessä tai toisessa asteessa, toimivaltaisia tutkimaan menettelyissään välittömästi Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta 11.7.2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 (jäljempänä asetus) nojalla – erityisesti sen 60, 70 ja 98 artiklassa säädetyn valvontamekanismin yhteydessä – tukisopimuksella syntyneessä oikeussuhteessa minkä tahansa sopimusrikkomuksen, jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko Euroopan unionin talousarvioon liittyville taloudellisille eduille, ja ovatko ne tarvittaessa velvollisia soveltamaan rahoitusoikaisua?

2 Taataanko unionin taloudellisten etujen suojaaminen riittävän tehokkaasti kansallisessa prosessilainsäädännössä tai sitä tulkitsevassa oikeuskäytännössä, kun tukisopimuksen yhteydessä voidaan todeta sitä koskeva sopimusrikkomus, joka merkitsee julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön rikkomista (sääntöjenvastaisuus), ja vedota mihin tahansa siihen perustuvaan siviilioikeudelliseen vaatimukseen, vain siinä tapauksessa, että välityslautakunta tai tuomioistuin – joka tutkii välityslautakunnan ratkaisun tuomioistuinvalvonnan yhteydessä – on todennut lopullisesti rikkomisen olemassaolon?

3 Jos julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön rikkomisen merkitsee sääntöjenvastaisuutta mutta välityslautakunnassa ei ole aloitettu menettelyä, onko tuomioistuin, joka tutkii tukisopimuksen täyttämiseen liittyvät siviilioikeudelliset vaatimukset, toimivaltainen arvioimaan julkisen hankinnan sääntöjenvastaisuutta tutkiessaan sopimusrikkomusta?

Unionin oikeussäännöt, joihin on viitattu

- Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta 11.7.2006 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1083/2006 (EUVL 2006, L 210, s. 25; oikaisu EUVL DO 2007, L 145, s. 38, ja EUVL 2008, L 301, s. 40; jäljempänä asetus): 60, 70 ja 98 artikla;
- Euroopan unionin oikeuskäytäntö, erityisesti tuomio 26.5.2016, Județul Neamț ja Județul Bacău (C-260/14 ja C-261/14, EU:C:2016:360); tuomio 14.7.2016, Wrocław – Miasto na prawach powiatu ítélet (C-406/14, EU:C:2016:562); tuomio 6.12.2017, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România (C-408/16, EU:C:2017:940); tuomio 5.10.2000, komissio v. Ranska (C-18/98, EU:C:2000:54); tuomio 4.6.2009 Pometon (C-158/08, EU:C:2009:349); tuomio 17.9.2014, Cruz & Companhia (C-341/13, EU:C:2014:2230); tuomio 18.12.2014, Somvao (C-599/13, EU:C:2014:2462), ja tuomio 7.8.2018, Hochtief (C-300/17, EU:C:2018:635).

Kansalliset oikeussäännöt, joihin on viitattu

- A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet (Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja koheesiorahaston tukien käytöstä ohjelmakauden 2007–2013 aikana 28.1.2011 annettu asetus; jäljempänä asetus): 2 §:n 1 momentin 24 ja 27 kohta, 86 §:n 3 momentti, 87 §:n 2 momentti, 90 §:n 2–4 momentti, 92 §:n 1 ja 2 momentti, 98 §, 98 §:n 1–3 momentti ja 99 §:n 4 momentti.
- A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (julkisista hankinnoista vuonna 2011 annettu laki CVIII, jäljempänä julkisista hankinnoista annettu laki).
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (julkisesta rahoituksesta vuonna 2011 annettu laki CXCV, jäljempänä julkisesta rahoituksesta annettu laki): 53/A §:n 1 momentti.
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (siviilikoodeksin hyväksymisestä vuonna 1959 annettu laki IV (vanha siviilikoodeksi)): 277 §:n 1 momentti.

Tiivistelmä tosiseikoista ja pääasian oikeudenkäynnistä

- 1 Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (kansallinen kehitysvirasto, Unkari), joka oli Emberi Erőforrások Minisztériuman (henkilöresursseista vastaava ministeriö, Unkari) (vastaaja ensimmäisessä oikeusasteessa; jäljempänä vastaaja)

oikeudellinen edeltäjä, myönsi 1.3.2011 päivätyllä kirjelmällä varojen myöntäjän ominaisuudessa tukea, jota ei tarvinnut maksaa takaisin, Szent Borbála Kórházin (Szent Borbálan sairaala) (kantaja ensimmäisessä oikeusasteessa; jäljempänä kantaja) oikeudelliselle edeltäjälle tukiohjelmassa, joka rahoitetaan sekä Unkarin talousarviosta että Euroopan aluekehitysrahastosta, mikä oli perustana sille, että kantaja ja vastaaja edustava välittävä elin tekivät sairaalan uudistamishankkeen toteuttamiseksi tukisopimuksen, jonka enimmäismäärä oli 4 264 050 289 Unkarin forinttia (HUF).

- 2 Sairaalan neljän rakennuksen uudistamista koskevien julkista hankintaa koskevien menettelyjen jälkivalvonnan perusteella ilmoitettiin, että niihin liittyi viitteitä sääntöjenvastaisuuksista. Emberi Erőforrások Minisztériuma Pályázatok Felülvizsgálati Főosztálya (henkilöresursseista vastaavan ministeriön julkisten hankintojen tarkastusvirasto), joka käsitteli sääntöjenvastaisuutta ensimmäisessä asteessa, totesi, että se, että julkinen hankintasopimus neljän rakennuksen uudistamiseksi oli jaettu neljän eri erään ja kunkin erän arvoa oli tarkasteltu erikseen arvioitua arvoa määritettäessä, oli vastoin julkisista hankinnoista annetun lain 18 §:n 1 ja 2 momenttia, jossa säädettiin hankintojen jakamista eriin koskevasta kiellosta.
- 3 Sääntöjenvastaisuutta koskevan menettelyn seurauksena kyseinen viranomaispäätti evätä 65 319 907 HUF neljän sopimuksen määrästä eli 25 prosenttia haetusta tuesta.
- 4 Kantaja riitautti tämän sääntöjenvastaisuutta koskevassa menettelyssä tehdyn päätöksen toisessa asteessa, jossa Miniszterelnökség Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkára (pääministerin viraston alayksikkö, joka on vastuussa oikeudellisista asioista), joka toimii Központi Koordinációs Szerv -nimisenä viranomaisena (keskushallinnon koordinoitelin) pysytti sääntöjenvastaisuutta koskevan päätöksen 5.10.2016. Kantaja palautti tuen evätyn määrän.
- 5 Kantaja vaati vaatimuksessaan, jossa se vetosi sopimusrikkomukseen, vastaajan velvoittamista maksamaan 65 319 917 HUF viivästyskorokseen. Alioikeus hyväksyi tämän vaatimuksen tuomiossaan, joka pysytettiin toisessa oikeusasteessa.
- 6 Vastaaja on tehnyt kassaatiovalituksen lopullisesta tuomiosta, vaatii sen kumoamista sekä asiakysymykseen liittyvän vaatimuksen hylkäämistä.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 7 Kantaja väittää, että välityslautakunnalla on julkisista hankinnoista annetun lain 134 §:n 2 momentin nojalla yksinomainen toimivalta käsitellä asia, joka liittyy julkisista hankinnoista annetun lain rikkomiseen. Kyseisen lain 140 §:n 1 momentin g kohdan nojalla elin, joka myöntää tuen, voi panna menettelyn vireille välityslautakunnassa, kun se saa tehtäviään hoitaessaan tiedon toimenpiteestä tai laiminlyönnistä, joka on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen.

- 8 Kantaja väittää, että julkisista hankinnoista annetun lain 165 §:n 1 momentin mukaisesti mahdollisuus esittää siviilioikeudellinen vaatimus, joka perustuu julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön rikkomiseen, edellyttää sitä, että välityslautakunta tai tuomioistuin – joka tutkii välityslautakunnan ratkaisun tuomioistuinvalvonnan yhteydessä – toteaa lopullisesti tällaisen rikkomisen olemassaolon. Koska kansallisen asetuksen 2 §:n 1 momentin 24 kohdassa määritellyn sääntöjenvastaisuuden toteamiseksi on välttämätöntä, että jokin toinen viranomaisn tekee edeltävän päätöksen tai ratkaisee ensin jonkin kysymyksen, sääntöjenvastaisuutta koskevaa asiaa käsittelevän viranomaisen vastuuhenkilö voi keskeyttää tällaisen menettelyn.
- 9 Kantajan mielestä vastaaja ei ollut toimivaltainen tutkimaan julkisista hankinnoista annetun lain 18 §:n 1 ja 2 momentin sekä 122 §:n 7 momentin a kohdan rikkomista eikä peruuttamaan tukea menettelyn lopputuloksen perusteella, sillä välityslautakunnalla on yksinomainen toimivalta arvioida, onko vastaaja todellisuudessa rikkonut näitä säännöksiä. Se arvioi, että vastaaja olisi menetellyt oikein, jos se olisi keskeyttänyt sääntöjenvastaisuutta koskevan menettelyn kansallisen asetuksen 87 §:n 2 momentin nojalla ja aloittanut menettelyn välityslautakunnassa.
- 10 Vastaaja vaatii vastineessaan vaatimuksen hylkäämistä. Se väittää, että investointi neljään rakennukseen oli tehty yhden hankkeen yhteydessä, mistä syystä kantaja oli rikkonut julkisista hankinnoista annetun lain 18 §:n 1 ja 2 momenttia, joten investointien kokonaismäärän perusteella edellytykset hankinnan käsittelemiseksi neuvottelumenettelyssä julkaisematta hankintailmoitusta eivät täytyneet (julkisista hankinnoista annetun lain 122 §:n 7 momentti).
- 11 Vastaaja esitti, että asetuksen 60 artiklan nojalla hallintoviranomaisn ja välittävän elin varmistavat, että rahoitettavat toimet valitaan toimenpideohjelmaan sovellettavien perusteiden mukaisesti ja että toimet ovat koko niiden täytäntöönpanoajan niitä koskevien yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset. Se puolusti tuen peruuttamisen laillisuutta, koska se oli tarkastuksessaan tutkinut, voitiinko kantajan katsoa syyllistyneen sopimusrikkomukseen siten, että siitä olisi aiheutunut vahinkoa Euroopan unionin tai Unkarin talousarvioon liittyville taloudellisille eduille tai tällaisen vahingon aiheutumisen vaara. Tutkiessaan näitä seikkoja se oli toimivaltainen toteamaan sääntöjenvastaisuuden, millä perusteella sillä oli valtuudet peruuttaa tuki osittain.
- 12 Vastaaja esitti lisäksi, että julkisista hankinnoista annetun lain 140 §:n 1 momentissa ja kansallisen asetuksen 86 §:n 3 momentissa luodaan ainoastaan tuen myöntävän laitoksen ja välittävän elimen hyväksi mahdollisuus panna menettely vireille välityslautakunnassa mutta ei vahvisteta tätä koskevaa velvoitetta.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 13 Unkarissa on luotu oma prosessuaalinen järjestelmä, jonka mukaan edellytyksenä mahdollisuudelle esittää vaatimuksia julkisista hankinnoista annetun lain

rikkomisen perusteella on, että tällaisen rikkomisen olemassaolo todetaan lopullisesti toisen elimen päätöksellä.

- 14 Kúrian on lähinnä ratkaistava, voidaanko vetoamalla siihen, että vastaaja ei ollut toimivaltainen toteamaan sääntöjenvastaisuutta julkisessa hankinnassa, vaatia tuen peruutetun määrän palauttamista tukisopimuksen mukaisesti.
- 15 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että sillä on perusteltuja epäilyksiä siitä, onko lopullisessa tuomiossa omaksuttu muodollinen tulkinta oikea. Asetuksen 60, 70 ja 98 artiklassa edellytetään, että ensimmäisen ja toisen asteen viranomaiset, jotka tutkivat sääntöjenvastaisuudet, ovat toimivaltaisia toteamaan minkä tahansa sääntöjenvastaisuuden ja korvaamaan sen, sekä perimään perusteettomasti maksetut summat takaisin. Millään kansallisella säännöksellä tai tulkintakäytännöllä ei voida asettaa mahdollisuudelle esittää siviilioikeudellinen vaatimus tuen palauttamisesta edellytykseksi sitä, että ensin on käyty välimenettely jossain toisessa viranomaisessa, varsinkaan silloin, kun ensimmäisen asteen viranomaisella, joka tutkii sääntöjenvastaisuuden, on vain mahdollisuus, ei velvollisuutta panna vireille julkisia hankintoja koskeva menettely, ja vaikka viranomainen, joka on toimivaltainen antamaan ratkaisun toisessa asteessa, voi myös panna menettelyn vireille välityslautakunnassa, tämän lautakunnan päätöksen sisältö ei sido sitä, kun se antaa kanteesta ratkaisun.
- 16 Euroopan unionin tuomioistuin on jo todennut tuomiossa C-300/17, Hochtief, että unionin oikeus ei ole esteenä kansalliselle prosessilainsäädännölle, jossa asetetaan sen edellytykseksi, että siviilioikeudellinen vaatimus voidaan esittää tapauksessa, jossa julkisia hankintoja ja hankintasopimusten sopimuspuolten valintaa koskevia sääntöjä on rikottu, että välityslautakunta tai tuomioistuin – joka tutkii välityslautakunnan ratkaisun tuomioistuinvalvonnan yhteydessä – on todennut kyseisen rikkomisen lopullisesti.
- 17 Lopullisen tuomion mukaan Unkarin lainsäätäjät antoi toimivallanjakoa koskevat säännöt välttääkseen oikeudellisen epävarmuuden eli sen, että jos välityslautakunta – joka on toimivaltainen toteamaan julkisia hankintoja koskevien rikkomisten olemassaolon ja jonka käsiteltäväksi asia on saatettava – ei totea rikkomisen olemassaoloa, siihen ei voida vedota myöskään myöhemmässä siviiliprosessissa. Tämän lainsäätäjän tarkoituksen vahvistaa myös Unkarin ylimpien tuomioistuinten oikeuskäytäntö, jonka mukaan silloin, kun toimivaltainen tuomioistuin ei ole todennut rikkomista julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, ei pidä olla mahdollisuutta vedota siviiliprosessissa julkisia hankintoja koskevaa menettelyä sääntelevän lainsäädännön rikkomisen oikeudellisiin seurauksiin.
- 18 Kúria katsoo, että vaikka tukisopimukset ja julkiset hankintasopimukset ovat keskenään vahvasti sidoksissa olevia oikeudellisia käsitteitä, ne on erotettava toisistaan erityisesti siltä osin kuin kyseessä on niiden edellytysten sääntely, joiden mukaisesti voidaan vaatia niihin perustuvien velvoitteiden täyttämistä. Nyt

käsiteltävässä asiassa esiin tulleet oikeuskysymykset liittyvät unionin oikeuden ja erityisesti asetuksen tulkintaa koskeviin seikkoihin.

- 19 Koska kantajan hanke on viety päätökseen varoilla, jotka yhteisrahoitetaan Euroopan aluekehitysrahaston talousarviosta ja Unkarin talousarviosta, on selvitettävä, onko lopulliseen tuomioon sisältyvä asetuksen ja sen täytäntöönpanemiseksi hyväksytyyn kansallisen asetuksen tulkinta unionin lainsäätäjän tarkoituksen mukainen.
- 20 On myös tulkittava, sisältyykö sopimusrikkomus, joka merkitsee julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön ilmeistä rikkomista, unionin oikeudessa määriteltyyn sääntöjenvastaisuuden käsitteeseen.
- 21 Asetuksen 2 artiklan 7 kohdassa määritellään sääntöjenvastaisuudella tarkoitettavan yhteisön oikeuden säännösten tai määräysten rikkominen, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä, jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko Euroopan unionin yleiselle talousarviolle siihen kohdistuvan perusteettoman menon vuoksi, ja kansallisen asetuksen 2 §:n 1 momentin 24 kohdassa samalla käsitteellä tarkoitetaan kansallisen lainsäädännön säännösten rikkomista ja tukisopimuksen osapuolten velvoitteiden laiminlyöntiä, jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko Euroopan unionin taloudellisille eduille ja siten Unkarin taloudellisille eduille.
- 22 Nyt käsiteltävän asian kannalta merkityksellinen asetus kuuluu järjestelyyn, jolla taataan unionin moitteeton varainhoito ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen (tuomio C-260/14 ja C-261/14, Județul Neamț ja Județul Bacău). Unionin tuomioistuin päätelee tästä tulkinnassaan, että unionin tehtävänä on rahoittaa rahastoista vain toimet, jotka toteutetaan täysin yhdenmukaisesti unionin oikeuden, mukaan lukien julkisia hankintoja koskevat säännökset, kanssa (tuomio C-406/14, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, ja tuomio C-408/16, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).
- 23 Ennakkoratkaisuja pyytävä tuomioistuin katsoo, että myönnetty tuki on etu, joka perustuu unionin oikeussääntöjen soveltamiseen, ja että sen saamisen edellytyksenä on sovellettavan lainsäädännön noudattaminen. Jos tämä edellytys ei täyty, etu menettää oikeudellisen perustansa, eikä tämä ole seuraamus vaan pelkkä seuraus tämän sääntöjenvastaisuuden toteamisesta (tuomio Județul Neamț ja Județul Bacău, C-260/14 ja C-261/14, tuomio Pometon, C-158/08, tuomio Cruz & Companhia, C-341/13, ja tuomio Somvao, C-599/13). Se esittää kysymyksen siitä, onko tuen saajalla subjektiivista oikeutta vaatia, että sille palautetaan tuki, joka siltä peruutettiin sopimusrikkomuksen vuoksi ja jonka se maksoi takaisin.
- 24 On tulkittava, onko prosessijärjestely unionin taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen tavoitteen mukainen, kun siinä sallitaan se, että hallinnollisessa menettelyssä annettua sääntöjenvastaisuutta koskevaa toteamusta oikaistaan siviiliprosessissa (tuomio C-406/14, Wrocław – Miasto na prawach powiatu).

- 25 Tämä tuo esiin oikeudellista tulkintaa koskevan kysymyksen siitä, tekeekö tällainen toimivallanjako unionin ja siten Unkarin taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen liian vaikeaksi tai mahdottomaksi, jos siinä tapauksessa, että viranomaiset tai elimet, jotka ovat toimivaltaisia käsittelemään sääntöjenvastaisuutta koskevan asian, eivät ole toimivaltaisia toteamaan sääntöjenvastaisuuksia, jotka merkitsevät julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön rikkomista, vaan kun on viitteitä siitä, että tällaista lainsäädäntöä on rikottu, ne voivat keskeyttää menettelynsä ja saattaa asian välityslautakunnan käsiteltäväksi.
- 26 Arvioitaessa tätä kysymystä on merkityksellistä, että Unkarin lainsäädännössä annetaan ainoastaan elimille, joissa käydään sääntöjenvastaisuutta koskeva menettely, mahdollisuus saattaa asia välityslautakunnan käsiteltäväksi. Koska menettely voidaan aloittaa välityslautakunnassa vain tietyssä määräajassa, osa sääntöjenvastaisuuksista saattaisi jäädä ilman oikeudellisia seurauksia, minkä lisäksi välimenettelyn merkittävä kesto saattaa pidentää menettelyä, mikä voi myös heikentää taloudellisten etujen tehokasta suojaamista. Lisäksi on arvioitava sitä, että välimenettelyssä tehtävän päätöksen sisältö ei sido viranomaista, joka tutkii kanteen sääntöjenvastaisuutta koskevassa menettelyssä (julkisista hankinnoista annetun lain 98 §:n 3 momentti).
- 27 Koska viranomaiset, jotka myöntävät tuen, ovat velvollisia aloittamaan menettelyn toisessa viranomaisessa, jos ne toteavat julkisia hankintoja koskevan ilmeisen rikkomisen, joka merkitsee myös tukisopimusta koskevaa sopimusrikkomusta, ja ainoastaan sen toteaminen antaa niille toimivallan todeta sääntöjenvastaisuuden olemassaolo ja vaatia perusteettomasti suoritettujen maksujen palauttamista, näiden viranomaisten valvontaa koskeva toimivalta saatetaan tehdä tyhjäksi. Sillä saatetaan heikentää unionin oikeuden tehokasta vaikutusta, koska vakavienkin rikkomusten yhteydessä sallitaan se, että tuen saaja vaatii koko tuen määrää vetoamalla siihen, että sopimus on täytetty.
- 28 Edellä esitetyn perusteella on ratkaistava, onko lopulliseen tuomioon sisältyvä tulkinta julkisista hankinnoista annetusta laista omiaan suojelemaan asianmukaisen tehokkaalla tavalla Euroopan unionin ja siten Unkarin taloudellisia etuja.
- 29 Jos tähän vastataan kieltävästi, tulee esiin kysymys siitä, onko elin, joka on toimivaltainen käsittelemään sääntöjenvastaisuutta koskevan asian, toimivaltainen myös – mukaan lukien asian ratkaiseminen suoraan asetuksen säännösten perusteella – toteamaan sääntöjenvastaisuuden, joka merkitsee julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön ilmeistä rikkomista.
- 30 Saattaa olla, että on tulkittava, voiko siviilioikeudellisen riidan tutkiva tuomioistuin tutkia sopimusvelvoitteiden laiminlyönnin ja sen seurausten yhteydessä kantajan toimet, jotka merkitsevät julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön rikkomista, erityisesti silloin, kun sääntöjenvastaisuutta koskevassa menettelyssä annettua ratkaisua ei voida riitauttaa tuomioistuimessa, sillä

perusteella, että esitettyyn toimivallanjakoon perustuva lainsäädäntö on unionin oikeuden mukainen mutta siinä ei ole otettu huomioon sitä, että välityslautakunta toteaa sääntöjenvastaisuuden.

TYÖASIAKIRJA